

esett a választás – Legyen egy kálomista is velünk — rekesztettük be a vitát s ezzel a csapat ismét teljes lett. Az 507-esben, ahova Buxus került, a másik két evezős Szász Kari és Dulovits Jenő volt, míg az 1973-asban Puder Tóni, becéző néven (mert az öregét becéztük) Pufi, aztán Horváth István — alias Csuti, megtoldva az ócsúvas Öküz melléknevvel s jómagam kerültünk.

Az elindulás előtt vagy két nappal még egy és utolsó tanácskozást tartottunk, ahol mindenkinek ki osztottuk a munkakörét s cipelni valóját, amelyben a legfontosabb, a fényképezési anyag beszerzése volt és vasárnap déli 12 órát tűzvéni ki indulási időül, izgatott hangulatban elváltunk egymástól.

*

Akik emlékeznek az idei júliusra, könnyen megértik, hogy miért 5-kor indultunk a kitűzött 12 óra helyett. Ezidei természetéhez híven zuhogva esett vasárnap; a mi nagy búsulásunkra. Hanem azért nem csüggedtünk: égre meredt nyakkal üldögéltünk a csónakház féhaja alatt s vártuk az idő jobbrafordulását, ami ugyan nem nagyon akaródzott.

Végre nagysokára ki-kihagyott az eső, a szél is erősebben kezdte cibálni a fellegeket s Pufinak, mint korelnöknek a vezetése alatt, tanácsá alakultunk. Mert minálunk közmegegyezés alapján teljes demokrácia uralkodott. Az útát megelőző konferencián úgy egyeztünk meg, hogy a parancsnoki tisztség és felelősség napról-napra változik, feltéve, ha ez a rendszer beválik s minden kérdést közmegegyezés szerint fogunk elintézni.

Pufi, elkezdvén az elnöklést, egy pillanatra komolyságot kifejezendő, kivette fogai közül állítólagos hol

landi pipáját amit egyenesen erre a csónakútra hozatott s kellő arculattal tette fel a kérdést:

— Tisztelt Uraim!

A következők tiszta látása mellett akarjátok-e az elindulást?

— Akarjuk!

Erre moslékkeverőhöz hasonlatos szerszámát visszaakasztotta illő helyére és kiadta a parancsot a berakodásra. Cser János.

(Folytatjuk).

Emlékezés

Avercsenkóra.

Rövid, lakónikus, szomorú hírt kopogtak a prágai telegráfok 1925. március 12-én a szélrózsa minden irányába:

— „Ma reggel 9 órakor Avercsenkó meghalt.“

Másfélévvel ezelőtt találkoztam Avercsenkóval Bukarestben a „Naša-Rjecs“ orosz emigráns-ujrás kiadójának M. C. Benoninak kabinetjében. Az erősen rövidlátó szemüveges, örökké jókedvű író, az orosz humor apostolát, a fájó szatira kéréllhetetlen íróját, önzetlen kedvességgel, szeretettel vették körül az egybegyűlt orosz íróársai, mint Pervuchin, Lebedov, Belgovszky (Avercsenkó legkedvesebb barátja) Okuszov stb.

Mindenki Avercsenkót hallgatta. Ő beszélt, mi nevtünk, kacagtunk, fuldokoltunk. Épen a híres kakas antibolsik viccét mondta el, amikor hirtelen az oldalához kapott:

— a szívem, ez a csúnya vereshús nem bírja a nevetést... még megjáróm, ha itt hagy majd a faképnél.

— Szívszéllhüdés — nevetett a mester — megfelelne a vezércikkírónak, a riportnernek, de semmi

esetre egy humoristának . . . Hazámba, szegény agyongyötört Oroszországba vágyik vissza a szívem . . . megúnta a vendégséget, hazá akar menni. Prága nagyon szeret bennünket. A társadalom mint kedves vendéget becéz. Érzem . . . Eljöttem hivatalosan vendégségbe és a háziúr vendégszeretetét azzal hálálom meg, hogy nála hagyom a bőröm, gondoskodjon ő róla, tegye ahová akarja. Mint vendég élni az még hagyján, de mint vendég meghalni az nagy butaság,

— Arkadij Timofejevics — szólt Benomi Avercsenkóhoz meghatótan — Isten megsegíti majd Önt és a szive nem teszi meg ezt a rossz viccet.

— Jaj drágám — felelt a nagy szatir — félek, hogy igen . . . Egész életemben törtem magam, hogy okos ember legyek és a végén egy megbocsáthatatlan butasággal fejezem be életem: vendégségben halok meg. Hiszen ha beszélhetnék azzal az önfejű szívemmel megmondván neki: — Nyugodj nyugtalan szívem, tűrj még egy kicsikét . . . nemsokára elviszlek oda vissza, hazánkba, ott szakadj szét ahány darabra csak akarsz, nem foglak ott elítélni. Félek s egy nagyot sóhajtott, hogy szívem sem hallgat majd meg.

Avercsenkó elutazása előtt így szólt tréfálkozva Benonihoz.

— Kedves Kollega, ha majd Belgovszky barátunktól megkapja a hírt halálomról és újságjába nekrológót ír, úgy nagyon kérem ne írjon elkopott frázisokat, — mondjuk pl. hogy:

„Meghalt a nevetés.“

— A nevetés soha sem hal meg Nem velem született és nem velem hal meg. Az emberiség ne-

vetés nélkül nem élhet és az emberek épen úgy fognak utánam is nevetni, mint előttem nevettek. De ne írja úgy sem hogy:

„a láthatatlan könnyek látható mosolya“ stb. . . .

— Ez nagy igazságtalanság volna, mert az én nevetésem mögött sohasem volt könnyelrejtve . . . mindég nyiltan szívemből nevettem. Igaz, hogy a nevetésbeu is van tragikus és a tragikusban nevetéses, de könny, ború, bú nevetésemben sohasem volt.

— És még csak egyre kérem kedves Kolléga — szólt mosolyogva Benonihoz Avercsenkó, ki már a prágai express I. osztályú kocsijának ablakából beszélgetett velünk — a nekrológot ne fejezze be sablonos frázissal mint pl.:

„Nyugodj csendesesen drága Arkadij Timofejevics Avercsenkó, pehely könnyű lesz számodra a föld. . . .“

— Milyen üres, kopott frázis . . . a halottnak még a pehely is földnek tűnik, nem hogy még a föld pehelynek Kedves Kolléga, rólam csak egy frázist írjon:

„egész életében nevetett és szívshűtésben meghalt. . . .“

Avercsenkó életében ez vol taz egyetlen humor ami láthatatlan könnyeket rejtett magában.

A mester nevetett, mi is nevetünk míg a vonat el nem robogott.

Gyöngéd nemes szive Arkadij Timofejevics Avercsenkónak nem birta ki a vendégséget és messze hazájától 43 éves korában megszünt dobogni.

* * *

Meghalt egy nemesérzésű, tehetséges orosz író, egy zseni kit mindenki kivétel nélkül szeretett.

Mihók Béla.